

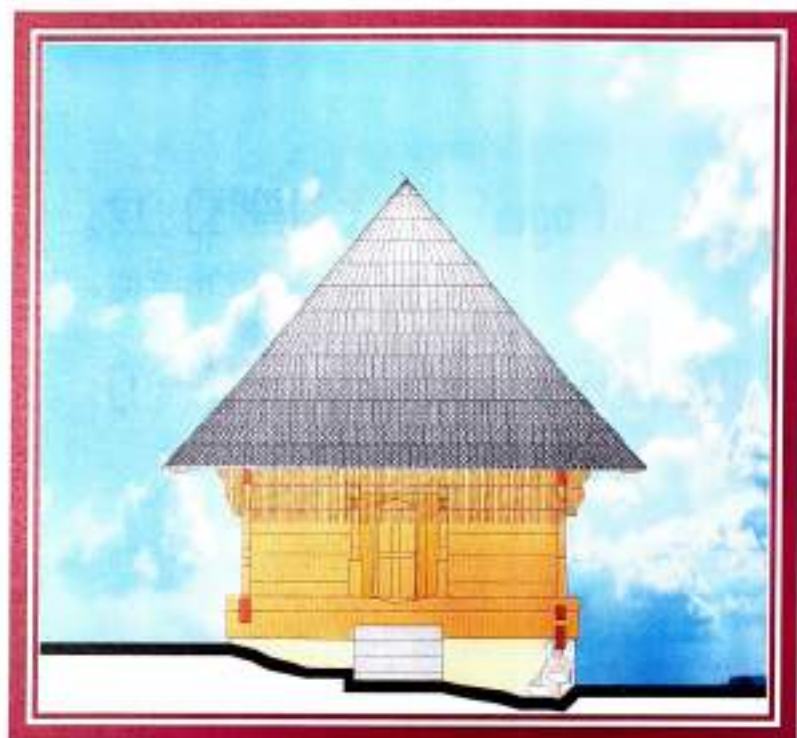
STRĂMUTARE BISERICA

(monument istoric)

CU HRAMUL ÎNĂLȚAREA DOMNULUI,
din satul Pojogeni, oraș Târgu-Cărbunești,
jud. Gorj,
în Muzeul Tehnicii Populare Sibiu

COMPLEXUL NATIONAL MUZEAL ASTRA **Sibiu**

proiect nr. 50/2008

FOAIE DE CAPĂT

titlul documentației:

**STRĂMUTARE BISERICA (monument istoric)
CU HRAMUL ÎNĂLȚAREA DOMNULUI,
din satul Pojogeni, oraș Târgu-Cărbunești, jud. Gorj,
în Muzeul Tehnicii Populare Sibiu**

proiectant: - **S.C. CARDUM 7 s.r.l. Targu Jiu**
- proiect nr. 50/2008

beneficiar: - **COMPLEXUL NATIONAL MUZEAL ASTRA Sibiu**

STRĂMUTARE BISERICA
(monument istoric)
CU HRAMUL ÎNĂLȚAREA DOMNULUI,
din satul Pojogeni, oraș Târgu-Cărbunești,
jud. Gorj,
în Muzeul Tehnicii Populare Sibiu

DIRECTOR

arh. Iulian Cămui

SEF PROIECT
ARHITECTURĂ

arh. Iulian Cămui

arh. Iulian Cămui

sing. Florentina Văduva

BORDEROU

A. piese scrise

- foaie de capăt
- borderou
- colectiv de elaborare
- certificate de urbanism
- anexă la certificatul de urbanism – UTR 22a, b, c, d, e, f.
- aviz nr. 65/M/25.11.2008
- autorizația nr. 123 din 21.12.2007
- certificate de atestare nr. 82 E din 29.03.2006
- memoriu de prezentare
- anexă – exemplar primărie

B. piese desenate

- plan	sc. 1/50	pl Rv1
- plan învelitoare	sc. 1/50	pl Rv2
- secțiune A-A - casă	sc. 1/50	pl Rv3
- secțiune B-B - casă	sc. 1/50	pl Rv4
- fațadă vest și fațadă est	sc. 1/50	pl Rv5
- fațadă nord - casă	sc. 1/50	pl Rv6
- fațadă sud - șopru	sc. 1/50	pl Rv7

C. Fotografii 25 bucăți

ROMÂNIA
JUDEȚUL GORJ
PRIMĂRIA ORAȘULUI TG-CĂRBUNEȘTI
PRIMAR
Nr. 21248 din 26.11. 2008.

CERTIFICAT DE URBANISM
Nr. 160 din 26.11. 2008

Urmare cererii adresate de ⁽¹⁾ PAROHIA POJOGENI - reprezentată prin
VODISLAV IOAN în calitate de preot,
domiciliul ⁽²⁾ municipiul
cu _____ în județul GORJ orașul TG-CĂRBUNEȘTI
sediul _____ comuna _____
satul _____ sectorul _____ cod poștal 215.500 strada TRANDAFIRILOR, nr. _____ bl. B5
sc. 1 Et. 2 ap. 19 Telefon/fax 0745593696 e-mail _____

Înregistrată la nr. 21248 din 25.11. 2008.

În conformitate cu prevederile **Legii nr. 50/1991, privind autorizarea executării lucrărilor de construcții**, republicată, se

CERTIFICĂ:

Pentru imobilul - teren și/sau construcții - situat în județul _____ GORJ _____.

Municipiul

orașul TG-CĂRBUNEȘTI satul POJOGENI (Comanesti-punct Ganesti)
comuna _____
cod poștal 215500 strada _____ Nr. _____, Bl. _____ ap. _____ Sc. _____ Et. _____

sau identificat prin ⁽³⁾ PLAN DE INCADRARE IN ZONA.

În temeiul reglementărilor documentației de urbanism nr. 88 / 2003, faza **PUG / PUZ/ PUD**, aprobată cu hotărârea Consiliului local nr. 111 / 19.12.2007 și **H.C.J nr. 2/ 14.01.2008.**

1.REGIMUL JURIDIC

Terenul este situat în intravilanul orașului Tg.Cărbunești, satul Pojogeni, județul Gorj.

Dreptul de administrare asupra imobilului îi revine Parohiei Pojogeni.

Conform P.U.G. este instituit un regim special asupra imobilului.

2.REGIMUL ECONOMIC

Folosința actuală: Teren curți-construcții.

Destinația terenului conform PUG- Zona de locuințe și funcțiuni complementare U.T.R 2f- Isct- Culte.

Regimul fiscal este, cel pentru localități urbane (H.C.L. 77/27.09.2007 Tg.Carbunesti).

⁽¹⁾Numele și prenumele solicitantului

⁽²⁾Adresa solicitantului

⁽³⁾Date de identificare a imobilului

3.REGIMUL TEHNIC;

Pe terenul studiat în suprafață 70,00 mp , este edificata Bisericia de lemn ,*Sfantul Gheorghe – Inaltarea domnului* ,biserica veche din lemn realizata in satul Pojogeni cartier Comanesti –punct Ganesti, in anii 1834-1838.

Biserica este monument istoric ,cuprins in Lista Monumentelor istorice actualizata in 2004,publicata in M.Of.646 bis ,la pozitia 386 /Gj-II-m-B-09401.

Biserica de lemn,se afla intr-un grad de uzura ridicat .In timp constructia a suferit ,pe langa degradarea fizica ,si un incendiu. Din aceste considerente sunt necesare interventii pentru reconstructie si restaurare .

Parohia Pojogeni, oraș Tg-Cărbunești, Protoieria Tg-Cărbunești, județul Gorj , prin adresa cu nr.4114/23.09.2008 a primit Înalta Binecuvântare pentru strămutarea bisericii vechi de lemn cu hramul „ Înălțarea Domnului și Sf.Gheorghe”, scoasă din cult, situată în cimitirul sattului Pojogeni cartier Comănești, punctul Gănești , județul Gorj, în Muzeul „ Astra” –Sibiu –în vederea reconstrucției , restaurării și expunerii sale.

Transferul se va realiza după întocmirea documentației științifice și tehnice și obținerea avizelor ce se impun, în conformitate cu legislația în vigoare.

Prezentul Certificat de poate fi utilizat în **scopul declarat** ⁽⁴⁾**pentru:**

STRAMUTAREA BISERICII DE LEMN CU HRAMUL *INATAREA DOMNULUI SI SF.GHEORGHE* IN MUZEUL „ASTRA „ -SIBIU IN VEDEREA RECONSTRUIRII ,RESTAURARII SI EXPUNERII SALE..

4. CEREREA DE EMITERE A AUTORIZAȚIEI DE **CONSTRUIRE** / DESFIINȚARE VA FI ÎNSOȚ ITĂ DE URMĂTOARELE DOCUMENTE:

a) **Titlul asupra imobilului (teren și construcții)-copie legalizată**

b) Proiectul de autorizare a executării lucrărilor de construcții

PAC

PAD

POE

c) Fișele tehnice necesare emiterii Acordului Unic

c.1. Avize și acorduri privind utilitățile urbane și infrastructura:

alimentare cu apa

canalizare

alimentare cu energie electrică

alimentare cu energie termică

gaze naturale

telefonizare

salubritate

transport urban

Altele

c.2. Avize și acorduri privind:

prevenirea și stingerea incendiilor

Apărarea civilă

protecția mediului

Sănătatea populației

Scopul emiterii certificatului de urbanism conform precizării solicitantului, formulată în cerere

a) Avizele / acordurile și alte documente ce se asigură de către solicitant,

d.1. Avizele / acordurile specifice ale administrației publice centrale și/sau ale serviciilor descentralizate ale acestora:

1. Avizul Ministerului Culturii și Cultelor

d.2. Alte avize/acorduri

c. d.3. Studii de specialitate:

În conformitate cu prevederile Legii nr.50/1991 rep. Anexa 1 – în partea desenată planul de încadrare în teritoriu și planul de situație privind amplasarea obiectivelor vor fi planșe pe suport topografic vizate de O.C.P.I. Gorj.

e. Documente de plată ale următoarelor taxe:

_____

**CERTIFICATUL DE URBANISM NU ȚINE LOC
DE AUTORIZAȚIE DE CONSTRUIRE/DESFIINȚARE
ȘI NU CONFERĂ DREPTUL DE A EXECUTA LUCRĂRI DE CONSTRUCȚII**

Prezentul certificat de urbanism are valabilitatea de 12 luni de la data emiterii.

PRIMAR,

Ing. Jr. Mazilu Mihai -Viorel

SECRETAR,

Jr. Dăinu Alina

ARHITECT ȘEF,
Responsabil cu probleme de Urbanism
Surlaș Julia

Achitat taxa de scutit conform chitanței nr. - din - 2008.

Prezentul certificat de urbanism a fost transmis solicitantului **direct** / poștă la data de :

26.11. 2008.

În conformitate cu prevederile Legii nr.50/1991 privind autorizarea executării lucrărilor de construcții, cu modificările și completările ulterioare,

SE PRELUNGEȘTE VALABILITATEA
CERTIFICATULUI DE URBANISM

de la data de _____ până la data de _____

După această dată, o nouă prelungire a valabilității nu este posibilă, solicitantul urmând să obțină, în condițiile legii, un alt certificat de urbanism.

PRIMAR,

SECRETAR ,

ARHITECT ȘEF,

Data prelungirii valabilității: _____

Achitat taxa de: _____ lei, conform chitanței nr. _____ din _____

Transmis solicitantului la data de _____ direct / poștă.

MINISTERUL CULTURII SI CULTELOR

DIRECTIA JUDETEANA PENTRU CULTURA, CULTE SI PATRIMONIUL CULTURAL NATIONAL GORJ

Calea Eroilor nr. 15-17, Târgu Jiu, jud. Gorj

Tel. 0253222236, fax 0253221918

Nr. înregistrare 989/M/ 24.11.2008

Data eliberării avizului... 26.11.2008

APROBAT
Director executiv,
Dr. arh. Olimpia Bratu

Către

COMPLEXUL NAȚIONAL MUZEAL ASTRA SIBIU

spre știință

MINISTERUL CULTURII ȘI CULTELOR – SERVICIUL MONUMENTE
ISTORICE

AVIZ

nr.65 /M/25.11.2008

Privind: Strămutare biserica de lemn „Înălțarea Domnului”
Obiectiv: Strămutare biserica de lemn „Înălțarea Domnului”
Poz.L.m.i. : GJ-II-m-B-401
Adresa: Tg-Cărbunești, Pojogeni-Comănești, județul Gorj
Faza: PAC
Proiectant: SC CARDUM 7 SRL TG-JIU
Nr.proiect: 50/2008
Beneficiar: COMPLEXUL NAȚIONAL MUZEAL ASTRA SIBIU

Documentația înregistrată la DJCCPCN GORJ cu nr.989/ 24.11.2008, cuprinde:

-piese scrise:9 file

-piese desenate:7 planșe și 10 file foto

Documentația a fost analizată în cadrul ședinței Comisiei Zonale a Monumentelor
Istorice nr. 6 din data de 25.11.2008 și se acordă

AVIZ FAVORABIL

Șef serviciu monumente istorice,
Ing. Monica Vlădăianu

MINISTERUL CULTURII ȘI CULTELOR
OFICIUL NAȚIONAL AL MONUMENTELOR ISTORICE

AUTORIZAȚIE

Seria ONMI Nr. 123

Data prelungirii: 21.12.2007
Valabilitate până la data de: 20.12.2009

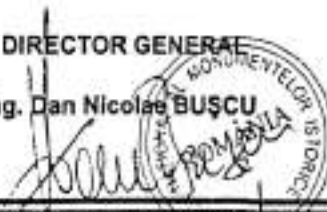
În conformitate cu prevederile art. 26 alin. (1) pct. 18 și alin. (4), coroborate cu art. 28 alin. (3) lit. j), din Legea nr. 422/2001 privind protejarea monumentelor istorice, republicată,

Se autorizează, în vederea desfășurării de activități în domeniul protejării monumentelor istorice și se înscrie în Registrul operatorilor economici din domeniul protejării monumentelor istorice, operatorul economic: S.C. CARDUM 7 S.R.L.
cu sediul în: Tașiu, bd. Cămin. Brașovului, Bl. 51, Sc. 1, ap. 2, Jud. Gorj.
înregistrat la Registrul Comerțului conform certificatului de înregistrare seria B nr. 007015
având cod unic de înregistrare 3735759 cu obiect de activitate cercețare, proiectare lucrări construcții în domeniul/domeniile Restaurare arhitectură

Prezenta autorizație este valabilă pentru o perioadă de 24 de luni de la data emiterii.

DIRECTOR GENERAL

Ing. Dan Nicolae BUȘCU

ȘEF SERVICIU
AVIZARE ȘI EVALUARE DOCUMENTAȚII

Cons. Jr. Gianina FILIP

FILIP G.

ROMÂNIA
MINISTERUL CULTURII ȘI CULTELOR

CERTIFICAT DE ATESTARE

Nr. 82 E / 29.03.2006

SEMNĂTURĂ TITULAR

Se atestă Dl.(Dna.) ..... CĂMUI Iulian

de profesie *Arhitect* născut(ă) în anul 1955 luna *mai* ziua 9

localitatea *comuna Bălcești* județul(sectorul) *Vâlcea*

legitimat cu *CI* seria *GZ* nr. *018974* eliberat de *Politia Mun.*

Târgu Jiu la data de *18 / 11, 1999* CNP *1550509182768*

pentru a desfășura activități în domeniul protejării monumentelor istorice.

având calitatea de

EXPERT

în domeniile:

1 - Restaurare arhitectură:

A - studii, investigații, cercetarea și evidența monumentelor istorice; B - verificare proiecte; C - șef proiect complex; D - șef proiect; G - inspecția și urmărirea comportării în timp a monumentelor istorice

MINISTERUL
CĂMUI Iulian
prof. univ. dr. Adrian IORGULESCU

COMISIE ATESTARE
SECRETAR,

MEMORIU DE PREZENTARE

Prezentul proiect elaborat pentru obținerea autorizației de demolare – strămutare - a fost întocmit în conformitate cu prevederile Legii 50/1991-republicată și a Ordinului 91/1991, la solicitarea **COMPLEXULUI NATIONAL MUZEAL ASTRA** din municipiul Sibiu, Piața Mică, nr. 11, județul Sibiu.

1. DESTINAȚIE ȘI AMPLASAMENT

Construcția ce urmează a se strămuta are destinația de biserică de rit ortodox, având hramul Înălțarea Domnului, iar după unele documente și Sfântul Gheorghe.

Este înscrisă în Lista Monumentelor Istorice din România la poziția GJ-II-m-B-09401.

Se află așezată în partea de est a satului Pojogeni, fost sat Comănești, în cătunul Cioplești, punctual Gănești,

localitate componentă a orașului Târgu-Cărbunești, județul Gorj.

Biserica a fost ridicată în anul 1796 – după o inscripție din pridvor – fiind acoperită la origine cu scânduri de stejar, ulterior, cu șită.

Este realizată în întregime din grinzi de stejar, îmbinate la

intersecții în coadă de rândunică.

În anul 1894, tâmpla altarului a fost reînviată, cu una din zidărie de cărămidă, pictată în frescă.

În luna aprilie 2005, biserica a fost grav avariata de un incendiu, fapt ce a contribuit la distrugerea învelitorii, șarpantei, boltilor și a cosoroabelor.

Terenul pe care este amplasată construcția este proprietatea Parohiei Pojogeni și este în intravilanul satului Pojogeni, oraș Târgu-Cărbunești, județul Gorj.

Vecinătățile amplasamentului sunt următoarele:

- la nord - drumul comunal;
- la sud - domeniu public;
- la est - proprietate privată;
- la vest - proprietate privată;

Construcția va fi strămutată de specialiștii Complexului Muzeal Astra din Sibiu, în regie proprie, în cadrul Muzeului Dumbrava din Sibiu

2. DESCRIERA OBIECTIVULUI

Pridvorul este spațiul cu caracter introductiv într-o biserică, precedând pronaosul.

Acesta a fost tratat ca o încăpere deschisă, având dimensiunile 4,08 x 0,85 m. fiind străjuit pe latura de vest de patru stâlpi din lemn frumos ornamentați care sprijină fruntarul de asemenea sculptat.

Pălmarul lipsește, accesul în acest spațiu se realizează pe o scară improvizată din beton ce intră în discordanță cu materialul din care este realizată biserica.

Pronaosul, așa cum apare în planimetria bisericilor ortodoxe din România, este al doilea spațiu situat pe axul V-E. El a fost tratat ca o încăpere distinctă.

Suprafața alocată acestei "încăperi" este de 8,20 mp. (4,10 x 2,00). Accesul în acest spațiu se face din pridvor pe o ușă din lemn.

Naosul este spațiul central de cult, încăpere ce precede altarul, de care este separat prin tâmplă sau iconostas, având în plan forma aproximativ pătrată, 4,10 x 3,90 m.

Despărțit de pronaos printr-o deschizătură de dimensiuni

egale cu cea a ușii de acces în pronaos, acesta este luminat de două ferestre, dispuse în simetrie, pe laturile nord și sud.

De o parte și de alta a ușii se afla câte o deschidere, care ulterior a fost zidită cu

cărămidă, tencuită și pictată.

Altarul este spațiul rezervat sanctuarului și are ca anexe obligatorii proscomidia și diaconiconul, în mijlocul lui aflându-se masa altarului – prestolul.

Tipologic, acesta are în plan forma pentagonală (exceptând iconostasul), decroșat simetric în plan orizontal, având lumina asigurată de o fereastră dispusă în ax, cu aceleași dimensiuni ca celelalte ferestre și alta pe latura de sud-est.

Proscomidarul, amplasat pe latura de nord a altarului, este destinat oficiului secret, este realizat printr-o blat din lemn decroșat în plan vertical.

Diaconiconul, destinat adăpostirii veșmintelor preoțești, are aceeași rezolvare cu cea a proscomidarului – decroșat în

plan vertical.

Iconostasul, așa cum aminteam mai sus, a fost înlocuit cu unul din zidărie de cărămidă, tencuit și pictat în frescă.

3. SISTEM CONSTRUCTIV

- fundațiile sunt din zidărie de cărămidă în casete cu bolovani de râu;

- elevațiile au aceeași alcătuire constructivă cu cea a fundațiilor;

- pereți - grinzi din lemn legate în system coadă de rândunică;

- bolțile sunt din grinzi de lemn;

- șarpantă este din lemn;

- învelitoare din șită;

Finisajele interioare:

- pardoseli cărămidă așezată pe lat;

Finisaje exterioare

- grinzi aparente ;

4. IN ATENȚIA BENEFICIARULUI

Prezența

documentație nu
ține loc de
autorizație de
desființare -

strămutare iar pentru obținerea acestora sunt necesare:

-certificat de urbanism

-dovada titlului de proprietate
asupra terenului.

-avizele și acordurile impuse
de certificatul de urbanism.

Începerea lucrărilor înainte
obținerii autorizației de construire
atrage după sine sancțiunile
prevăzute de Legea nr. 50/1991

S.C. IMAGO PICTA SRL

STR. M. EMINESCU NR. 1/A TÂRGU MUREȘ ROMANIA
TEL. 0788 353015 - 0788 133123 e-mail: info@sc-imago-picta.ro, kisslor@sc-imago-picta.ro

Biserica ortodoxă cu hramul „Înălțarea Domnului”
din satul Pojogeni, Comănești, localitatea Târgu Cărbunesti,
jud. Gorj

Consolidarea, extragerea
și transportarea frescelor de pe tâmpla altarului

DOCUMENTAȚIE TEHNICO ȘTIINȚIFICĂ DE SPECIALIST – 2009

Pál Péter, Kiss Loránd
S.C. Imago Picta S.R.L.

2009. TÂRGU-MUREȘ

Proiectul de extragere, consolidare și reimplantare a picturii murale de pe timpla altarului de la Biserica ortodoxă cu hramul „Înălțarea Domnului” din satul Pojogeni, Comănești, localitatea Târgu Cărbunesti, jud. Gorj, a fost inițiat de către Muzeul Astra din Sibiu, făcând parte din reconstrucția bisericii la Muzeul Astra, Dumbrava din Sibiu..

Prin contract cu S.C. M.B.T. S.R.L. din Mediaș, executantul lucrării S.C. Imago Picta SRL din Tg. Mures s-a angajat executarea acestor operațiuni.

La începerea lucrărilor de extragere, corpul bisericii a fost deja dezmembrată și transportată la Sibiu, singurul zid rămas în situ fiind cel cu stratul pictural.

Pictura iconostazului a fost executat în tehnica al fresco pe un suport de zidărie de cărămidă, acesta fiind la rândul lui zidit pe o structură de lemn. Suprafața măsurată după extragere a tencuiei cu pictură murală este de 6,4 mp. Prin analiza structurii tencuiei, putem spune că acesta a fost aplicat în două straturi, un strat mai bogat în nisip, acesta fiind stratul de nivelare pe zidărie (arriccio), și un strat de var în amestec cu nisip și în unele locuri sporadic cu fibre vegetală ca strat de frescă (intonaco). Grosimea straturilor era foarte diferit, stratul de intonaco fiind subțire de abia 2-3 mm în unele locuri, și chiar stratul de arriccio lipsind din unele zone de curbură. Din această cauză am optat pentru extragerea picturii cu tot cu arriccio.

Pentru pregătirea „facingului” am ales o soluție care să asigure atât rigiditatea acestui strat purtător cât și manevrabilitatea acestuia. Astfel stratul purtător, facingul este compus din -foiță japoneză ca prim strat aplicat direct pe suprafața picturii

-tîfon ca strat intermediar și

-pînză de in ca strat de susținere

Materialul folosit la aplicarea straturilor a fost un amestec de clei de oase și clei de peste (70%/ 30%) cu adaos de dezinfectant.

După aplicarea concomitentă a straturilor s-a așteptat uscarea lor, după care s-a executat extragerea pe bucăți manevrabile.

După extragere bucățile de frescă au fost fixate pe plăci din material lemnos, pentru a asigura transportul.

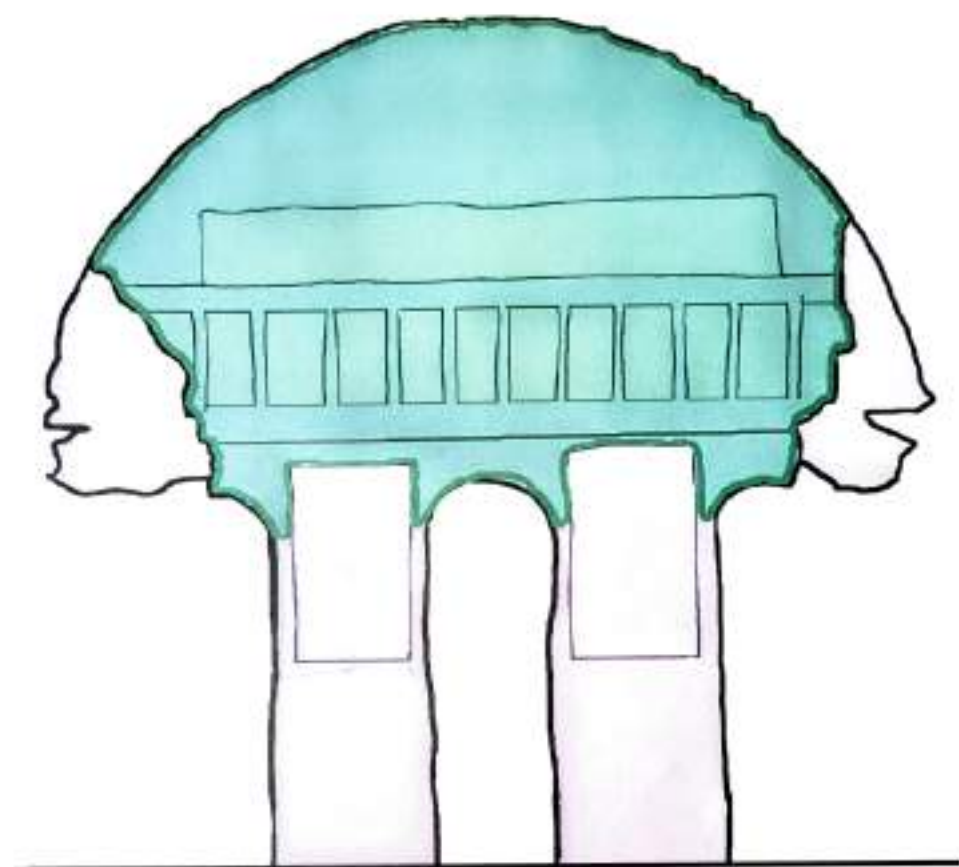
La capătul transportării ele au fost depozitate în spațiul Muzeului Astra, Dumbrava din Sibiu.

Documentație desenată:

Relevu cu suprafața iconostazului

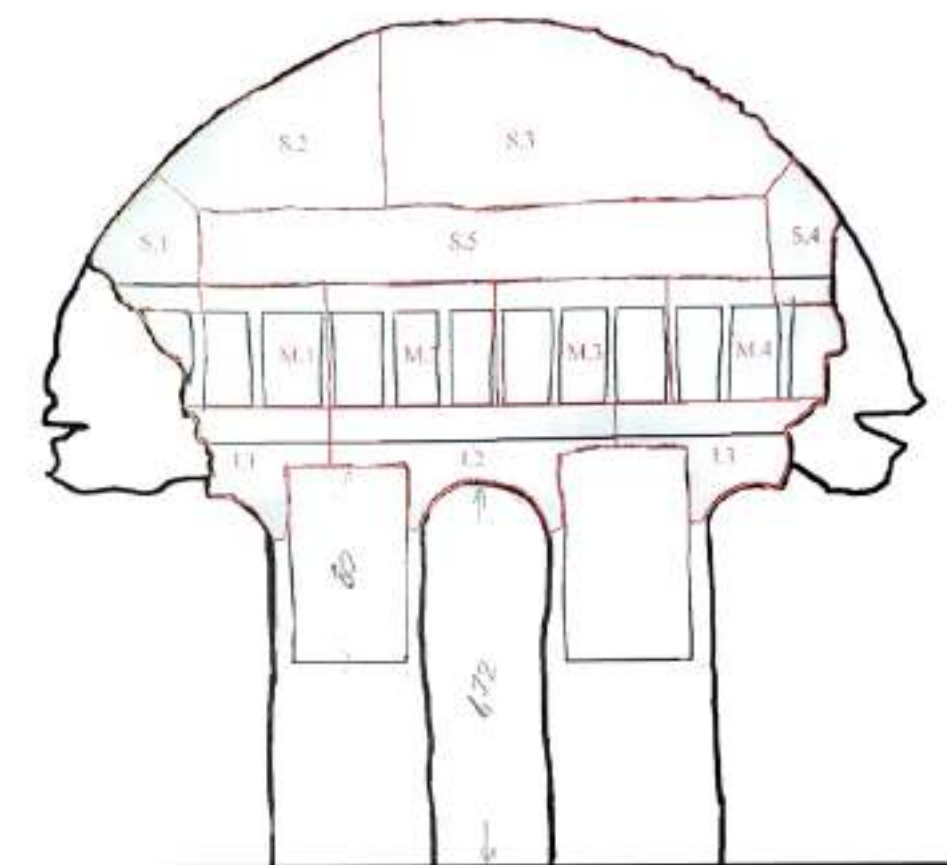
Relevu cu compartimentare suprafeței

Documentație fotografică:

Iconostazul Bisericii din satul Pojogeni, Comănești, județul Gorj

- structura de lemn și zidărie din cărămidă
- strat suport de tencuială cu frescă
- marginea stratului de tencuială cu pictură

Iconostazul Bisericii din satul Pojogeni, Comănești, județul Gorj

Compartimentarea stratului de frescă pentru operațiunea de extragere

Registru superior: S.1, S.2, S.3, S.4, S.5.

Registru de mijloc: M.1, M.2, M.3, M.4.

Registru inferior: I.1, I.2, I.3.

2009. TÂRGU-MURES

S.C. Imago Picta S.R.L.
Pál Péter,
restaurator specialist M.C.C
Kiss Loránd
restaurator specialist M.C.C

CONSILIUL JUDEȚEAN SIBIU
COMPLEXUL NAȚIONAL MUZEAL „ASTRA”
550182 - SIBIU, PIATA MICĂ NR. 11-12

SEDIUL CENTRAL (Piata Mică nr. 11)	Director general Director adjuncț Contabil șef Secretariat Fax:	0269 / 21.15.80 0269 / 21.67.41 0269 / 21.64.53 0269 / 21.81.95 0269 / 21.80.60	MUZEUL „IN AER LIBER” (Dambava Sibului)	Director Administrativ Centrala Fax:	0269 / 25.29.02 0269 / 25.29.99 0269 / 25.29.09
	MCT „ASTRA”	0269 / 21.78.89	CENTRUL DE INFORMARE TURISTICĂ (Dambava Sibului)		0269 / 25.29.76
	STUDIUL ASTRA FILM	0269 / 21.34.42	MUZEUL „EMIL SIGERUS” (Casa Artistilor - Piata Mică nr. 20 - 21)		0269 / 41.69.60
	DEP. CIB „CORNEL IRIMBE”	0269 / 21.17.58			
	DEP. MARKETING, PR. și REL. INTERNAȚIONALE	0269 / 21.80.40	www.muzeulastra.ro		e-mail: office@muzeulastra.ro

Nr. 7342/15.09.2008

Informare cu privire la starea de conservare a bisericilor
din localitatea Comănești, județul Gorj

În ziua de 11 septembrie 2008 au fost expertizate de către o echipă a Departamentului de conservare-restaurare din C.N.M. următoarele biserici din lemn din localitatea Comănești, jud. Gorj

1. Comănești – sat Cioplești, construită în anul 1740 din lemn de stejar prelucrat manual cu pereți din bârne așezate orizontal și încheiate la colțuri cu „cheutori” sub formă de coadă de rândunică.

Biserica nu are turlă, este acoperită cu șită de brad horjită, are un soclu de piatră de râu având următoarea planimetrie: pridvor pe latura scurtă, pronaos, naos și altar cu 5 laturi, de dimensiune mai mică decât lățimea naosului. Pardoseala interioară este realizată din cărămidă arsă produsă manual și fixată cu pământ galben. Peste naos și pronaos tavanul este boltit semicilindric. Iconostasul are trei intrări fiind împodobit cu frize florale așezate orizontal. Frizele despart registrele cu icoane apostolilor și scene din viața lui Iisus. Din punct de vedere al stării de conservare am constatat următoarele:

La structura din lemn de stejar:

1. Altarul are o înclinație laterală
2. Peretele dintre naos și pronaos este deformat din cauza putrezirii unor „cheutori”
3. Talpă degradată la intrarea în pridvor
4. „Chectorile” care îmbină pereții naosului cu pronaosul sunt degradate (4-5 buc.)
5. Ceperile inferioare la stâlpii prispei sunt putreziți

La elementele de decor pictate:

1. Icoanele împărătești și cele din registrele superioare ale iconostasului sunt puternic degradate, desfăcute din iconostas și depozitate neglijent în naosul bisericii

2. În naos, pe părțile laterale lungi sunt strane aflate într-o stare avansată de degradare
3. Stratul de lipitură cu pământ și var de pe suprafața elementelor din lemn este desprins de pe mari suprafețe

În concluzie biserica se prezintă într-o stare de conservare bună.

- II. Comănești – sat Gonești, construită în anul 1750 din bârne de stejar fără turlă, având planimetria cu pridvor (pe latura scurtă) pronaos, naos și altar. Iconostasul are structură de lemn placat cu cărămidă, tencuit și pictat în tehnica frescă. Biserica este înălțată, în cimitir, pe o zidărie din piatră și cărămidă. Un brâu decorativ dublu zimțat înconjoară construcția la baza acoperișului. Din punct de vedere al stării de conservare biserica este foarte degradată din cauza unui incendiu care a distrus structura acoperișului și învelitoarea din șită pe cca. 70-80% din suprafață iar apa pluvială pătrunde în cantități mari distrugând iconostasul și elementele construcției din lemn.
- III. Comănești – sat Pojogeni (Dealul Ogi) – construită în anul 1769 din bârne de stejar și acoperiș din șită de brad, fără turlă, de dimensiuni mai mici, având planimetria compusă din pridvor, pronaos, naos și altar iar pardoseala din scândură de brad. Masa altarului este din lemn cioplit, altarul având 5 laturi. Biserica este așezată pe o zidărie din piatră și cărămidă. Iconostasul interior compus din frize florale și icoane mici pictate pe lemn este foarte degradat. Elementele constructive care alcătuiesc pereții altarului la îmbinarea cu naosul sunt desprinse din încheieturi ca urmare a înclinării altarului o dată cu terenul în pantă.
- IV. Comănești – sat Pjogeni, punctul Văi, a fost construită în anul 1770 din bârne de stejar și așezată pe tălpi masive de stejar având 42 cm lățime și 14,5 m lungime. Planimetria se compune din pridvor, pronaos, naos și altar iar pronaosul, naosul și altarul au tavanul boltit semicilindric. Acoperișul are învelitoarea din tablă fiind larg la bază în vederea protejării structurii, în special în zona altarului care este pentagonal și retras față de dimensiunea naosului. Starea de conservare a monumentului este bună exceptând elementele pictate care prezintă degradări puternice. De asemenea, mobilierul interior este degradat. Întrucât din punct de vedere al stării de conservare această biserică se prezintă în cea mai bună stare propunem transferarea acesteia în Muzeul în aer liber.

Dir. Gen. Adj.

Șef Dep. conservare-restaurare

Olaru Valeriu

Biserica Comănești sat Cioplești județul Gorj (1740)

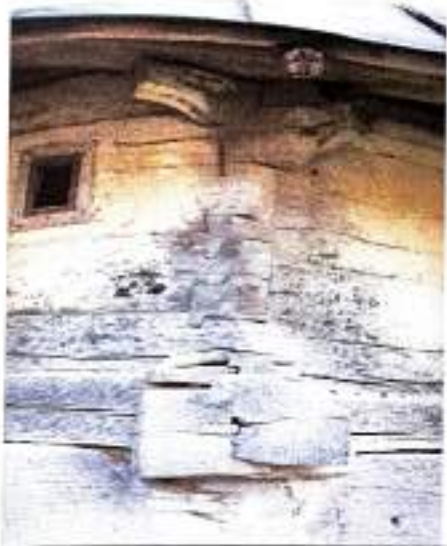
Biserica din Comănești , sat Goneșt, județul Gorj (1750)

Apulei *

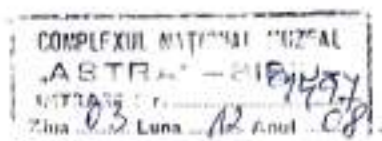
Biserica din Comănești, sat Pojogeni, (Dealul Ogiu), județul Gorj, 1769

Biserica din Comănești, sat Pojogeni Văi, județul Gorj (1770)

ROMANIA
JUDETUL GORJ
PRIMARIA ORAS TG.CARBUNESTI
Nr. 21123 din 26.11.2008
Fax 0253 /378663 Tel. 0253/378603

CATRE,

COMPLEXUL NATIONAL MUZEAL „ASTRA”
SIBIU PIATA MICA NR.11-12 COD 550182

Prin prezenta va facem cunoscut acordul nostrum favorabil ,pentru demontarea si transferarea Bisericii cu Hramul „Inaltarea Domnului si Sfantul Gheorghe din punctual Ganesti –Comanesti ,satul Pojogeni oras Tg.Carbunesti jud.Gorj,, in vederea reconstructiei si restaurarii acesteia in Muzeul din Dumbrava Sibiului si prezentarea acesteia in expozitia in aer liber ca marturie a valorilor arhitectonice si religioase specifice Gorjului.

In vederea intocmirii documentatiei de stramutare a acestei biserici ,Primaria orasului a eliberat Certificatul de Urbanism cu nr.160/26.11.2008, prin care s-a impus obtinerea avizului Ministerului Culturii si Cultelor.

Va multumim pentru colaborare.

Ing.Jr.Mazilu Mihai -Viorel

SECRETAR

Jr. Daianu Alina

URBANISM

Sing.Surlea Iulia